

▲ Προωθούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέτρα για την κατάργησή τους

Χωρίς διασυνοριακά φορολογικά εμπόδια τα επιβατικά αυτοκίνητα

ΜΕΤΡΑ για την κατάργηση των διασυνοριακών φορολογικών εμποδίων για τα επιβατικά αυτοκίνητα προωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου να επιλυθούν προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες, οι κατασκευαστές αυτοκινήτων, εταιρίες ενοικίασης αυτοκινήτων, αλλά και τα κράτη - μέλη της και να ενισχυθεί η ενιαία αγορά της ΕΕ.

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της Επιτροπής, στους ευρωπαϊκούς δρόμους κυκλοφορούν πάνω από 230 εκατομμύρια επιβατικά αυτοκίνητα, κάθε χρόνο ταξινομούνται πάνω από 13 εκατομμύρια νέα επιβατικά αυτοκίνητα και περίπου 3 εκατομμύρια μεταχειρισμένα αυτοκίνητα μεταφέρονται μεταξύ των κρατών - μελών, εκ των οποίων έως 1 εκατομμύριο συνδέεται με τα άτομα που μεταναστεύουν από το ένα κράτος - μέλος στο άλλο.

Επίσης, ο αριθμός των πολιτών της ΕΕ που διαμένουν σε ένα κράτος - μέλος άλλο από το κράτος - μέλος καταγωγής έφθασε το 2011 σε 12,8 εκατομμύρια και ο αριθμός των διασυνοριακών εργαζομένων (πολίτες της ΕΕ που εργάζονται σε άλλο κράτος - μέλος από το κράτος - μέλος κατοικίας) έχει φθάσει περίπου το 1 εκατομμύριο το 2010. Μια ειδική κατηγορία «διασυνοριακών εργαζομένων» είναι τα άτομα που διαμένουν σε ένα κράτος - μέλος και χρησιμοποιούν μηχανοκίνητο όχημα ταξινομημένο από τον εργοδότη τους σε άλλο κράτος - μέλος. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τη συγκεκριμένη κατηγορία, αλλά, γενικά, οι ταξινομήσεις που έγιναν από εταιρίες αντιπροσώπων περίπου το 50,5% των 11,6 εκατομμυρίων καινούργιων επιβατικών αυτοκινήτων που ταξινομήθηκαν σε 18 κράτη - μέλη της ΕΕ το 2008.

Η φορολογία αυτοκινήτων

Η φορολογία αυτοκινήτων αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων για όλα τα κράτη - μέλη. Κατά μέσο όρο, τα τέλη ταξινόμησης και κυκλοφορίας αντιπροσώπευαν το 1,9% του συνόλου των φορολογικών εσόδων το 2010. Το πραγματικό επίπεδο και ο σχεδιασμός των σχετικών εθνικών φορολογικών καθεστώτων έχουν σημαντικό ρόλο ιδιαίτερα ενδιαφέρον για τις εθνικές φορολογικές αρχές καθώς και για τους κατασκευαστές αυτοκινήτων και τους πολίτες και τις επιχειρήσεις που κατέχουν και χρησιμοποιούν αυτοκίνητα.

Τα ζητήματα της διπλής ή της πολλαπλής φορολόγησης και των ενδεχόμενων φορολογικών διακρίσεων σε περίπτωση διασυνοριακών μεταφορών επιβατικών αυτοκινήτων απασχολούν τόσο τους πολίτες της ΕΕ όσο και τους παρόχους υπηρεσιών.

Μολονότι η νομολογία του Δικαστηρίου έχει επιλύσει μια σειρά θεμάτων στον τομέα της είσπραξης των τελών ταξινόμησης στη χώρα προορισμού, παραμένει ένας αριθμός προβλημάτων σε διάφορες καταστάσεις.

Τέλη ταξινόμησης

Οι πολίτες μπορούν να βρεθούν αντιμέτωποι με τη διπλή φορολόγηση όταν μεταφέρουν οριστικά ένα αυτοκίνητο σε άλλο κράτος - μέλος ή όταν το χρησιμοποιούν κυρίως σε μια χώρα διαφορετική από τη χώρα στην οποία είχε αρχικά ταξινομηθεί.

Διπλή φορολόγηση προκύπτει, ιδίως, όταν ένας πολίτης μεταναστεύει από ένα κράτος - μέλος το οποίο επιβάλλει τέλη ταξινόμησης χωρίς να προβλέπεται επιστροφή σε περίπτωση μεταφοράς αυτοκινήτου σε άλλο κράτος - μέλος το οποίο επιβάλλει τέλη ταξινόμησης χωρίς να

προβλέπεται φορολογική απαλλαγή σε μια τέτοια περίπτωση.

Διπλή φορολόγηση μπορεί επίσης να προκύψει σε περιπτώσεις στις οποίες ένα αυτοκίνητο είναι ταξινομημένο σε κράτος - μέλος το οποίο επιβάλλει τέλη ταξινόμησης και χρησιμοποιείται κυρίως (προσωρινά ή μόνιμα) σε άλλο κράτος - μέλος το οποίο επίσης εφαρμόζει τέλη ταξινόμησης.

Ενώ εξελίσσεται η ολοκλήρωση της ΕΕ, όλο και περισσότεροι πολίτες μετακινούνται από μία χώρα σε άλλη για να ζήσουν, να σπουδάσουν, να εργαστούν ή να αποσυρθούν ως συνταξιούχοι, ή έχουν παραθεριστικές κατοικίες σε άλλα κράτη - μέλη, αφήνοντας το (δευτερο) αυτοκίνητό τους εκεί.

Αν και οι κανόνες της ΕΕ απαγορεύουν τη διπλή φορολόγηση σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, το πρόβλημα της διπλής φορολόγησης μπορεί ακόμη να προκύψει σε πολλές άλλες περιπτώσεις.

Τέλη κυκλοφορίας

Διπλή φορολόγηση στον τομέα των τελών κυκλοφορίας δεν πρέπει να αναμένεται διότι τα τέλη αυτά εισπραχθούν επισίως και επιβάλλονται μόνο κατ' αναλογία, δηλαδή κατά κανόνα επιστρέφονται σε περίπτωση αποεξομολόγησης του οχήματος.

Κατακερματισμός της αγοράς

Τα περισσότερα κράτη - μέλη τα οποία επιβάλλουν τέλη ταξινόμησης ή κυκλοφορίας με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές ενός αυτοκινήτου διαφοροποιούν τα τέλη ανάλογα με τις τεχνικές επιδόσεις (π.χ. ισχύς ή μέγεθος κινητήρα) ή την ποσότητα των εκπομπών CO₂.

Συχνά, τα κατώτατα όρια έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τα εθνικά χαρακτηριστικά της αγοράς ή τις εθνικές πολιτικές φιλοδοξίες που υφίστανται κατά τη στιγμή της θέσπισής τους, λαμβανόμενων επίσης υπόψη των επιπτώσεων των διαδοχικών μεταρρυθμίσεων στα καθαρά έσοδα.

Οι κατασκευαστές αυτοκινήτων έχουν προσαρμόσει -εφόσον κρίνεται οικονομικά σκόπιμο - την προσφορά τους σε αυτά τα χαρακτηριστικά σχεδιασμού φορολόγησης αυτοκινήτων, ιδίως προμηθεύοντας αυτοκίνητα στις κύριες αγορές τους με χαρακτηριστικά που παραμένουν ακριβώς κάτω από ορισμένα όρια, όπως αυτοκίνητα με μεγέθη κινητήρων 1.599 cm³ ή 1.999 cm³. Ωστόσο, τα όρια αυτά διαφέρουν από χώρα σε χώρα.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η απουσία εναρμόνισης, δημιουργεί «τεχνικό» κα-

τακερματισμό της ενιαίας αγοράς και οι δυναμικές οικονομίες κλίμακας μιας ενιαίας αγοράς στην οποία ταξινομούνται ετησίως περίπου 13 εκατομμύρια νέα αυτοκίνητα δεν είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν πλήρως, με αρνητικές συνέπειες τόσο για την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας όσο και για την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων παροχής κινήτρων. Μια άλλη συνέπεια είναι επίσης η αύξηση του κόστους των αυτοκινήτων. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ένα κατακερματισμένο σύστημα ωθεί τους κατασκευαστές αυτοκινήτων να σπαταλούν πόρους για την τελειοποίηση των αυτοκινήτων ώστε να προσαρμοστούν σε διαφορετικά κατώτατα όρια και επιφέρει μείωση της αποτελεσματικότητας σε σχέση με το κόστος της ευρωπαϊκής πολιτικής για το κλίμα. Ο κατακερματισμός αυτός στη φορολόγηση των αυτοκινήτων αναγνωρίστηκε σαφώς από την ομάδα υψηλού επιπέδου.

Η Επιτροπή προσδιόρισε και προτείνει στα κράτη - μέλη να εφαρμόσουν τις ακόλουθες βέλτιστες πρακτικές σε βραχυπρόθεσμη βάση:

1. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι φορολογούμενοι γνωρίζουν τα δικαιώματά και τις υποχρεώσεις τους όταν μετακινούνται σε άλλο κράτος - μέλος, τα κράτη - μέλη πρέπει να παρέχουν κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των τελών ταξινόμησης και κυκλοφορίας στα οχήματα σε διασυνοριακές καταστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο έχουν εφαρμοστεί το νομικό πλαίσιο της ΕΕ που περιγράφεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής και στο έγγραφο εργασίας. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να οριστεί ένα κεντρικό σημείο επαφής για τους φορολογούμενους, για το οποίο μπορεί να προβλεφθεί σύνδεσμος στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής.

2. Για την αποφυγή της διπλής φορολόγησης και της «υπερφορολόγησης», όταν οι πολίτες μεταφέρουν σε μόνιμη βάση ένα αυτοκίνητο από το ένα κράτος - μέλος στο άλλο, τα κράτη - μέλη, τα οποία αρχικά επέβαλαν τέλη ταξινόμησης θα πρέπει τουλάχιστον να χορηγούν μερική επιστροφή του τέλους, λαμβάνοντας υπόψη την απομείωση της αξίας του αυτοκινήτου ανεξαρτήτως του αν το κράτος - μέλος προορισμού παρέχει απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης, εφόσον υφίσταται.

3. Τα κράτη - μέλη θα πρέπει να κάνουν πλήρη χρήση της ευελιξίας που παρέχεται από την οδηγία 83/182/ΕΟΚ να εφαρμόζουν ελαστικότερες ρυθμίσεις που επιτρέπουν την προσωρινή χρήση των οχημάτων στα κράτη - μέλη χωρίς επιβολή του τέλους ταξινόμησης και κυκλοφορίας.

Αυτό αφορά, ιδίως, τα ενοικιαζόμενα αυτοκίνητα τα οποία είναι ταξινομημένα σε άλλο κράτος - μέλος, αλλά και άλλες περιπτώσεις προσωρινής ή περιστασιακής χρήσης, από κάτοικο, οχήματος ταξινομημένου σε άλλο κράτος - μέλος.

4. Τα κράτη - μέλη θα πρέπει να αναλάβουν δράση για να περιοριστεί ο κατακερματισμός της αγοράς αυτοκινήτου της ΕΕ που οφείλεται στην αποκλίνουσα εφαρμογή, από τα κράτη - μέλη, των τελών ταξινόμησης και κυκλοφορίας αυτοκινήτων. Οι μελλοντικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα χρηματοδοτικά κίνητρα για καθαρά και ενεργειακά αποδοτικά οχήματα θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να συγκαθοδίσει τεχνική ομάδα εργασίας για να συζητηθούν τα σχετικά θέματα με τα κράτη - μέλη.